

Arbeiderpartiet

Vekstplan for **Trøndelag**

Ny vekst i Trøndelag

Ressursene fra havet, elvene, jorda, skogen og fjellet gir grunnlag for bærekraftig verdiskaping og spredt bosetting i Trøndelag. Kombinert med forsknings- og teknologimiljøer i verdensklasse har Trøndelag unike muligheter til å lede an i det grønne skiftet. Trøndelag fylke sitt mål er å bli klimanøytrale innen 2030 gjennom å utvikle nye arbeidsplasser, øke verdiskapingen og opprettholde bosetting i hele fylket.

Men ingenting av dette blir mulig uten et seriøst arbeidsliv og tilgang til nok arbeidskraft – i både privat og offentlig sektor. Behovet for mer arbeidskraft i nye grønne næringer er økende. En ny start for Trøndelag betyr å komme ut av pandemien og inn gjennom det grønne skiftet med økt grønn verdiskaping, mens vi opprettholde bosetting og blir flere trøndere. Vi skal kutte utslipp og skape jobber gjennom å ta vare på ressursene, og sørge for at nye næringer vokser på skuldrene til eksisterende industri og næringsliv. Det må utdannes flere fagarbeidere, og terskelen for å tilegne seg ny kompetanse må bli lavere for alle arbeidstakere. Vi skal legge til rette for det.

Teknologimiljøene, havkompetansen, et mangfoldig næringsliv og innovasjonsklyngene gjør Trøndelag godt posisjonert som en testarena og laboratorium for grønn teknologi og industri.

Arbeiderpartiet skal ha en aktiv næringspolitikk der staten stiller krav, stiller opp, og bruker den offentlige innkjøpsmakten vil sikre konkurransekraft for bedriftene, stimulere til innovasjon og bidra til å bygge opp nye grønne verdikjeder. Vi trenger i tillegg effektive løsninger for vare- og persontransport på veg, skinner, til havs og i lufta.

EØS-avtalen sikrer Norge markedsadgang og mindre byråkrati for eksportvarer fra trønderske bedrifter og tilgang til EUs enorme forskningsprogram Horizon Europe. NTNU og SINTEF har alene hentet over 2 mrd fra Horizon-programmene. Arbeiderpartiet vil ikke risikere Norges posisjon til våre viktigste markeder og forskningssamarbeidet ved å undergrave EØS-avtalen.

Arbeiderpartiets landsmøte satte et mål om å mer enn halvere Norges samlede klimagassutslipp, og samtidig øke eksporten utenom olje og gass med femti prosent, innen 2030. For å få dette til trenger Norge en aktiv og sterk stat som ser løsninger og mennesker i sammenheng. Vårt mål er å få alle med på ny-industrialiseringen der vi bygger opp bærekraftige næringer og robuste samfunn. Vi skal utvikle dagens industrier, sette vanlige arbeidsfolk i front og sørge for at ingen går ut på dato.

Næringer som sliter med omstillingen, skal få hjelp av staten gjennom forpliktende klimapartnerskap.

Koblingen mellom bærekraftig ressursbruk og verdensledende kompetansemiljøer er nøkkelen til den nye veksten i Trøndelag. Men for å utløse vekstpotensialet trenger vi en ny, Arbeiderpartiledet regjering. Ny vekst i Trøndelag handler om å ta i bruk det beste vi har av kunnskap, ressurser og arbeidsfolk for å skape en rettferdig og bærekraftig framtid.

Vi har følgende fem ambisjoner for Trøndelag fram mot 2030:

- Bli klimanøytrale ved å skape nye arbeidsplasser, øke verdiskapingen og opprettholde bosetting.
- Være en global testarena og laboratorium for utvikling av grønn teknologi og industri.
- Øke FoU kraftig for trønderske bedrifter og kommuner gjennom Horizon Europe, Norges Forskningsråd og Regionalt forskningsfond.
- Sikre nok arbeidskraft, bidra til å skape flere læreplasser og sørge for at ingen arbeidstakere går ut på dato.
- Legge til rette for et seriøst arbeidsliv både innen offentlig og privat sektor sammen med partene i arbeidslivet.

I denne vekstplanen peker vi på ti konkrete satsinger for å få dette til:

1. Kunnskap og innovasjon i verdensklasse
2. Omstilling og nye muligheter for næringslivet
3. Sirkulærøkonomi
4. Bærekraftig havbruk- og fiskerinæring
5. Trøndelag som jordbruksfylke og sentral matregion
6. Skogen som basis for grønn klimaindustri
7. Bioøkonomi
8. Grønn energi og transport
9. Mineralnæring for framtidens teknologi og samfunn
10. Bærekraftig reiseliv

1 • Kunnskap og innovasjon i verdensklasse

Trøndelag har kunnskaps- og innovasjonsmiljøer i verdensklasse. Nærhet til rike naturressurser og utvikling av viktige kompetansemiljøer har bidratt til at vi i dag har landets største universitet, NTNU, og Nord universitet, en høyskole, flere forskningsinstitusjoner som Sintef, Equinors Forskningscenter, Kavli-instituttet, ECCSEL og det kommende Ocean Space Centre. Alt dette gjør Trøndelag godt posisjonert som Norges teknologi- og kunnskapssentrum. Vi ønsker å flage inn virksomheter og utviklingsavdelinger som bruker Trøndelag som testarena for nye grønne næringer. Framover skal vi legge til rette for å koble vårt nærings- og arbeidsliv enda tettere til kunnskapsmiljøene og hente inn enda flere midler fra Horizon Europe.

Arbeid er den viktigste ressursen vi skal leve av. Økende behov for flere fagarbeidere gjør det nødvendig å tilrettelegge for flere lære-plasser. Framtidas arbeidsliv, med både digital og grønn omstilling, øker behovene for et mer tilpasset og mangfoldig etter- og videreutdanningstilbud, som kan kombineres med arbeid. Ingen skal gå ut på dato. Derfor vil Arbeiderpartiet gjøre det enklere å få kompetansepåfyll og senke terskelen for læring hele livet. Det skal legges bedre til rette for desentraliserte studier, etter- og videreutdanning og opplæring i bedrift. På denne måten øker vi kompetansen og skaper større verdier i hele regionen, samtidig som vi inkluderer flere i arbeidslivet og forebygger utenfor-skap.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Gjøre Trøndelag til et internasjonalt ledende testområde og laboratorium for grønne framtidsnæringer.
- Bidra til at kompetansen på tvers av kunnskaps- og innovasjonsmiljøene i Trøndelag brukes mer strategisk for å skape mer vekst i koblingen mellom naturressurser og FoU.
- Skreddersy mer av det desentraliserte utdanningstilbudet til næringslivets behov, i tett samarbeid med partene i

arbeidslivet og utdanningsinstitusjonene, og arbeide for at det opprettes flere lære-plasser som kan bidra til å løse det økende behovet for fagarbeidere.

- Arbeide for at flere skal kunne høste fra Horisont-programmene gjennom større samspill mellom de nasjonale programmene, forskningsmiljøene, satsinger i fylkene og virkemiddelapparatet. Legge til rette for flere bransjeprogrammer og etter- og videreutdanningstilbud som tar i bruk fagskolenes kapasitet og kompetanse.
- Sørge for mer samarbeid og kompetanse- og teknologiutveksling på tvers av bransjer.
- Trappe opp antall nye studie-plasser, særlig på områder som er viktige for arbeidslivet.
- Styrke fagskolene og sørge for bedre samsvar med relevante yrkesfaglige, kunstfaglige, etiske, vitenskapelige og pedagogiske prinsipper.
- Gjøre skolen mer praktisk rettet og like forberedende til yrkesfag som til studiespesialisering.

2 ● Omstilling og nye muligheter for næringslivet

Det grønne skiftet endrer rammebetingelsene for norsk næringsliv. Det skaper nye muligheter for økt eksport områder der Trøndelag kan ta en lederrolle. Arbeiderpartiet vil bidra til rettferdig grønn omstilling som skaper flere muligheter for næringslivet. Vi vil bruke det offentliges muskler aktivt for å bygge opp nye verdikjeder og sørge for økt verdiskaping rundt etablerte næringer. Et bærekraftig næringsliv vil trygge arbeidsplasser og kreve at myndigheter, fagbevegelse og næringsliv utvikler et enda sterkere samarbeid. Trøndelag er allerede godt i gang med å bruke det offentliges muskler til å utvikle et hjemmemarked for morgendagens næringer innen energi, mineraler, mat, batteriteknologi, transport, og sirkulærøkonomi. Det ligger et betydelig potensiale for verdiskaping knyttet til opprettelsen av hovedbase for kampfly på Ørland. Arbeiderpartiet vil legge til rette for utvikling av nye verdikjeder i tilknytning til flybasen som kan skape nye muligheter for lokalt næringsliv, som kan bidra til økt sysselsetting, og stimulere til grønn omstilling.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Bruke offentlige anbudsprosesser og andre statlige virkemidler til å sørge for mest mulig lokale ringvirkninger fra verdiskaping knyttet til byggingen av hovedbasen for kampfly på Ørland.
- Satse på fangst, bruk og lagring av CO₂, og stille krav som gir ringvirkninger for norsk næringsliv, at kunnskaps og teknologiutviklingen gjøres åpent tilgjengelig slik at den kan bidra til videre utvikling av CCS-industri i Norge, og arbeide for etablering av karbonfangst på forbrenningsanlegg som på Heimdal i Trondheim.
- Inngå klimapartnerskap med særlig utsatte næringer for å hjelpe dem med en rask og effektiv omstilling til nullutslippsløsninger.
- Bidra med kapital til skalering og kommersialisering til utvikling av nye næringer.
- Etablere et pilotprosjekt for industri 4.0 for å styrke satsingen på digitalisering, automatisering og kompetanse i industrien.
- Sikre at tariffmodellene for kraft ivaretar norsk industri på en bedre måte, og at rimelig og ren norsk kraft gjør det attraktivt å etablere ny kraftforedlende industri i Trøndelag.
- Arbeide for å sikre at nødvendig infrastruktur, som strømnnett og høyhastighets bredbånd kommer på plass til rett tid.
- Arbeide for at Trøndelag kan bli en viktig bidragsyter i utviklingen av en norsk hydrogenindustri.
- Opprettholde og videreutvikle tilbudet med varig tilrettelagt arbeid (Vekst-bedriftene).
- Tilpasse virkemiddelapparatet bedre til å imøtekomme behovene fra næringsvirksomheter i Trøndelag.

3. Sirkulærøkonomi

Trøndelag satser på sirkulærøkonomi. Økt gjenbruk av ressurser er bra for både miljøet og økonomien. Det handler om å bygge opp et produksjons- og forbrukssystem som tar vare på ressurser, utvikler nye verdikjeder og skaper flere arbeidsplasser. Satsing på å ivareta eksisterende bygg fremfor å bygge nytt, fokus på produsentansvar, design for gjenbruk, bruk av kompetanse for å utvikle nye løsninger på tvers av næringer og klyngetenkning fremmer en arbeidsintensiv økonomi tuftet på mer gjenbruk og samarbeid. Kunnskap og teknologi er viktige forutsetninger for å finne metoder for å resirkulere restmaterialene og hvordan disse kan anvendes. Sirkulærøkonomi henger tett sammen med bioøkonomi, som omtales i egen satsing.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Legge til rette for bedre og flere innsamlingsordninger, mottaksanlegg og gjenvinningsanlegg for plast, og sørge for at all emballasje i bruk i Norge er egnet for gjenbruk eller resirkulering senest innen 2030. Bidra til å skape nye markeder ved at staten som innkjøper stiller krav til bruk av resirkulert plast, og på denne måten legge til rette for at flere aktører gjør som Oceanize i Nærøysund og bidrar til mer resirkulering av brukt plast.
- Legge til rette for at flere aktører gjør som Bil1Din i Overhalla, og satser på gjenvinning av biler, brukte bildeler, campingvogner og båter.
- Arbeide for at alle batterier som skal brukes i Norge skal kunne resirkuleres.
- Stille krav om at nye bygg og anlegg bygges med klimavennlige materialer og designes for lavt energibruk, samt legge til rette for mer gjenbruk av byggematerialer.
- Skape markeder for rest-råstoff og sirkulære produkter gjennom krav i offentlige innkjøp.

- Legge til rette for økt gjenbruk av materialer fra pensjonerte maritime installasjoner fra olje- og gassnæringen og skip som skal til opphugging.
- Skjerpe kravene til avfallshåndtering, slik at avfallet sorteres, videreforedles og brukes på nytt som råstoff.

4 ● Bærekraftig havbruk- og fiskerinæring

Voksende verdensbefolkning og press på landarealer øker behovet for at mer mat produseres i havet. Fiske har alltid vært viktig for Trøndelag og er fortsatt betydelig. Moderne, større båter og mer rasjonell drift preger dagens næring. Da oppdrettsnæringa ble etablert for om lag 50 år siden, var Trøndelag tidlig ute og er i dag helt i fremste rekke både nasjonalt og internasjonalt på oppdrettsvolum- og eksport. De største miljøene finnes i Hitra, Frøya og Ytre Namdal. Fordelene som Golfstrømmen gir Trøndelag som havbruksregion, gjør at vi kan produsere laks på laksens premisser. Kunnskap og erfaring har utviklet seg parallelt med veksten. Det er forventet en betydelig vekst i produksjon og eksport de nærmeste tiårene. Det er stor innovasjons- og utviklingskraft i fiske- og havbruksmiljøene langs kysten som også inkluderer en stor leverandørnæring. Laks er en bærekraftig kilde til protein der en kilo fôr blir til nær en kilo fisk. Trøndelag vil utnytte potensialet som ligger i å gjøre oppdrettsnæringen enda mer klimavennlig gjennom å satse på å produsere mer eget fôr, til erstatning for importert soya.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Legge til rette for økt næringsvirksomhet langs Trøndelagskysten med basis i fiske og oppdrett.
- Bidra til å øke forskning og utprøving av nye, marine arter til mat eller utnyttelse i fôr, eksempelvis algeoppdrett basert på karbonfangst og bruk (CCU), satsing på tang og tare og på nye marine ressurser.
- Arbeide for etablering av et nasjonalt havbruksmuseum på Hitra.
- Legge til rette for at omstilling i industrien kombineres med utvikling av framtidens løsninger, med produksjon av havmerder på Aker Solutions i Verdal, som et godt eksempel på dette.
- Bruke offentlige anbudprosesser for å bidra til å skape et marked for nye teknologi- og energiløsninger til båter

og materiell i havbruks- og servicenæringen, som f.eks utslippsfrie hydrogendrevne servicebåter som nå utvikles på Namdalskysten.

- Inngå aktive klimapartnerskap med fiskeflåten, der staten stiller opp med støtte til omlegging til lav- og nullutslippsteknologi, for bedrifter som ikke klarer omstillingen på egenhånd.
- Stimulere til innovasjon og bruk av ny teknologi i fiskeindustrien og oppdrettsnæringen gjennom et marint verdiskapingsprogram.
- Bidra til å sikre stabile og forutsigbare inntekter til kommuner som stiller areal til disposisjon for oppdrett.
- Utvikle et eget konsesjonsregime for oppdrett til havs med strenge krav til bærekraft og sameksistens mellom ulike næringer.
- Legge til rette for at Trøndelag skal kunne forsyne laksenæringen med kortreist fôrprotein innen 2030.

5. Trøndelag som jordbruksfylke og sentral matregion

Trøndelag står for 23 % av nasjonal jordbruksproduksjon, deriblant en femdel av melkeproduksjonen, ledende produksjonsmiljøer for svin, kylling og storfe, status som økologisk foregangsfylke på melk og kjøtt og en robust foredlingsindustri. Vi eksporterer betydelige mengder matvarer til andre deler av landet. Næringsmiddelindustrien er Norges største fastlandsindustri, og en sentral del av verdikjeden for trygg mat og kvalitetsvarer til forbrukerne. Trøndelag spiller en sentral rolle for den nasjonale matproduksjonen. Matproduksjon fra fiske og havbruk, jordbruk, reindrift, utmarka og fjellet bidrar til et stort mangfold og volum. Dette er matressurser for vår egen befolkning, for besøkende og ikke minst en stor og viktig eksport. Trøndelag er et utstillingsvindu for norsk matproduksjon, og er valgt ut som Europas gastronomiregion i 2022. Det gir unike muligheter når trønderske råvarer og kokkekunst av ypperste klasse kan vises fram, samtidig som både volum- og småskalaproduksjon av regionens matspesialiteter kan løftes. Arbeiderpartiet mener det er viktig at næringen sikres gode og forutsigbare rammevilkår. Stabil og god tilgang på norske råvarer av god kvalitet til videreforedling er viktig både for å styrke beredskapen, øke verdiskapingen og sikre arbeidsplasser.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Utnytte potensialet i at Trøndelag er Europas gastronomiregion 2022 ved å legge til rette for god synliggjøring av Trøndelag som en sentral matregion.
- Synliggjøre og styrke merkevaren «Home of Nordic Flavours».
- Legge til rette for fremme statusen for både volum- og småskalaproduksjon av mat i Trøndelag.
- Sette i gang forsøk og satsinger for økt bruk av biokull i produktiv matjord for å binde mer klimagasser og øke grøden.
- Legge til rette for økt kompetanse og innovasjon innenfor næringsmiddelindustrien, med utgangspunkt i

relevante kunnskapsmiljøer som, InnoCamp i Steinkjer, Nord universitet, NIBIO og Mære landbruksskole Blått kompetansesenter i Frøya, Havbruksparken i Flatanger og InnovArena i Nærøysund m.fl.

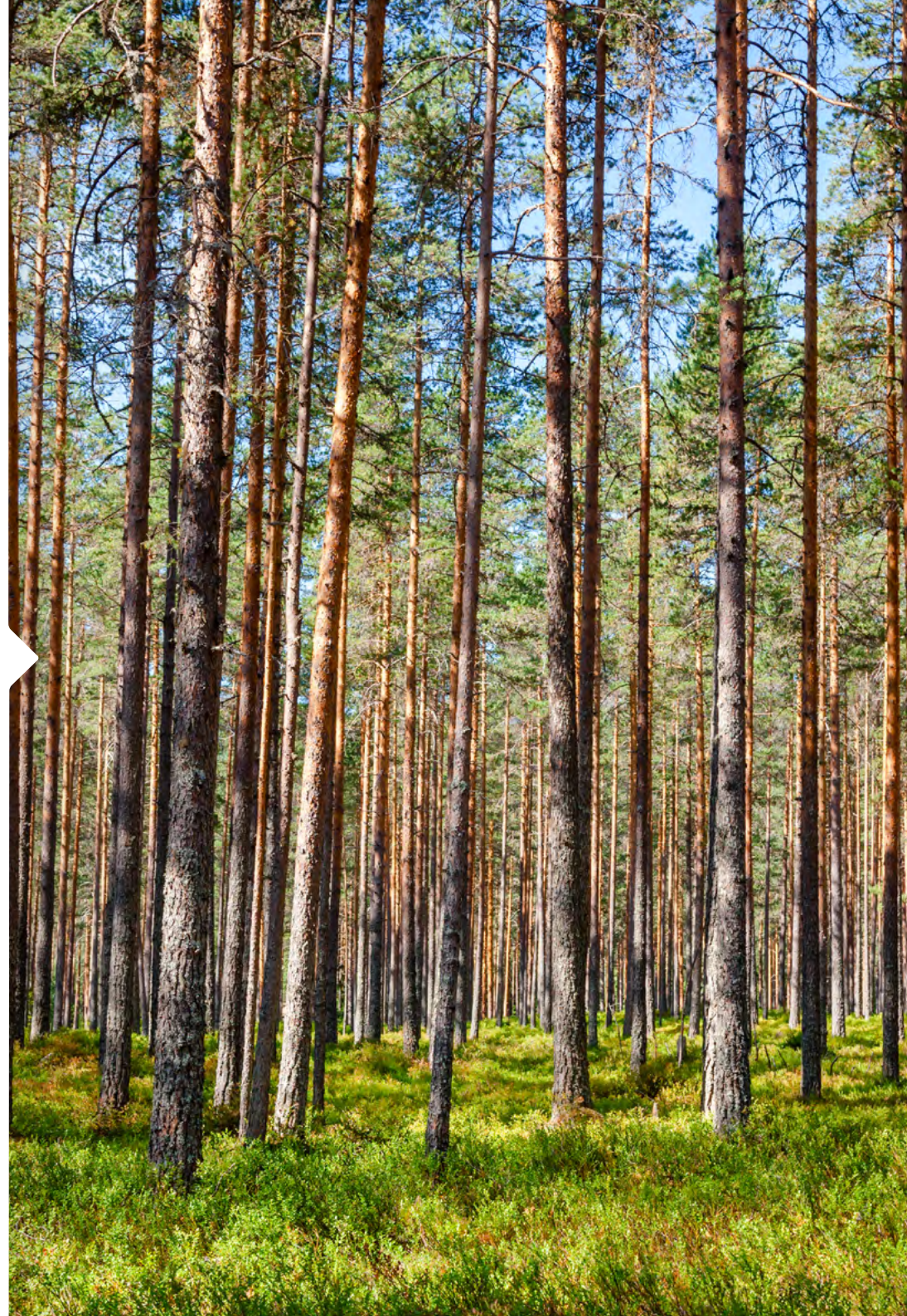
- Bygge videre på samvirkemodellen med Tine, Nortura og Felleskjøpet og andre produsent-eide samvirkebedrifter som grunnlag for en desentralisert næringsmiddelindustri og landbruk
- Gjennomgå rammebetingelsene for næringsmiddelindustrien, inkludert bryggerinæringen, for å sikre videre utvikling av næringen i Norge.

6 ● Skogen som basis for grønn klimaindustri

Satsing på økt bruk av skogens ressurser er god nærings- og industripolitikk. En stor andel av Trøndelags areal er dekket av skog. Av det totale skogarealet på ca. 20 millioner dekar, er det aktiv skogsdrift på bare 6 millioner dekar. Store foredlingsbedrifter i Trøndelag håndterer tømmer og andre ressurser fra skogen. Skogen er viktig grunnlag for byggenæring, papirindustri og bioenergi. Tilrettelegging for økt satsing på skogbruket er vesentlig for å at Trøndelag skal nå målet om å bli klimanøytralt innen 2030. Økt fangst av CO2 gjennom pleie og fornying av skogen, økt bruk av tre som byggemateriale og skogen som bioressurs til før innen jordbruk og havbruk, vil redusere klimautslipp, utvikle nye klimavennlige næringer og arbeidsplasser i Trøndelag. Private og offentlige interesser innenfor skognæringa deltar i flere utviklingsprosjekter som fremmer skogbrukets vilkår og utvikling, som WoodWorks Cluster og skognettverkene i Trøndelag.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Legge til rette for at Trøndelag skal kunne øke næringspotensialet fra skogbruk.
- Stimulere til innovasjon og digitalisering av skogbruket for å oppnå økt produktivitet og volum og for å utvikle nye bruksområder for tømmer og trevirke.
- Stanse Statskogs utsalg av eiendommer og gjeninnføre konsesjonsplikt og priskontroll ved salg av skogs- og jordbrukseiendommer.
- Bruke statens muskler aktivt og stille krav som kan bidra til å raskere erstatte fossile byggematerialer med bærekraftige, fornybare ressurser fra skogen og fremme bruken av tre som byggemateriale.
- Øke tilskuddene til skogplanting, ungskogpleie og andre skogkulturtiltak for å sikre fornying, karbonbinding og et fremtidig ressursgrunnlag for industrien.
- Utarbeide en egen strategi for tremekanisk industri og bruk av tre i offentlige bygg og i store konstruksjoner.

7. Bioøkonomi

Bioøkonomi handler om bruk og videreforedling av naturressurser gjennom bruk av kunnskap og en sirkulær tilnærming. Trøndelags komplette verdikjeder innen skogbruk, maritim sektor, jordbruk og næringsmiddelindustri gir en unik posisjon til å skape store verdier fra bioøkonomien. Foredling av biologiske ressurser og produksjon av biogass og andre produkter er smart for både klima og økonomien. Kompetansemiljøene og næringsklyngene i Trøndelag er allerede godt i gang med å utvikle produkter og løsninger for byggenæringen, helseindustrien, havbruksnæringen, kjemikalier, papir, tekstil og en rekke andre områder.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Arbeide for bedre utnyttelse av restråstoffer i all matvareproduksjon- og foredling.
- Bidra til å bygge kraftfulle miljøer for grønn og blå sektor bygget rundt InnoCamp i Steinkjer, Nord universitet, NIBIO og Mære landbruksskole.
- Utarbeide et veikart for biogassbransjen for å utvikle nye bedrifter og arbeidsplasser i en bransje i vekst som representerer fremtidens klimavennlige sirkulære samfunn.
- Arbeide for gode ordninger for industrielle lån, tilskudd og risikoavlastning innen bioøkonomi.
- Legge til rette for økt tilgang til råvarer for produksjon av biodrivstoff, både fra jordbruket, skogbruket, havbruksnæringen, taredyrking og husholdningsavfall.
- Mobilisere til forskning og innovasjon innen bioøkonomi på områder som bioprospektering.
- Gradvis skjerpe kravene til innblanding av andregenerasjons biodrivstoff for alle relevante transportformer og på denne måten stimulere til mer produksjon av biodrivstoff i sirkulære prosesser knyttet til avfall fra andre verdikjeder og husholdninger.

8. Grønn energi og transport

Transport og energi er to av sektorene som står for mest klimagassutslipp. Mer enn halvparten av energien som brukes i Norge i dag, kommer fra fossile energikilder. Trøndelags mål om klimanøytralitet og ambisjon om å bli Norges fremste laboratorium for grønne næringer åpner nye muligheter innen klimasmarte energi- og transportløsninger. En samlet satsing på energieffektivisering, nettutbygging, opprusting og bygging av ny fornybar energi vil være avgjørende. Trøndelag skal være i fremste rekke på forskning og utprøving av alternative utslippsfrie transportløsninger for fly, tog, bil og båt. Overføring av mer gods fra vei til sjø vil være viktig for å få ned utslippene i transportsektoren.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Sørge for at det som kan elektrifiseres, skal elektrifiseres og annen energibruk skal bli utslippsfri gjennom for eksempel hydrogen, ammoniakk eller fossilfri biomasse.
- Legge til rette for forsvarlig utbygging av mer ren energi og infrastruktur gjennom en samlet plan for norsk vannkraft, vindkraft og andre energiutbygginger som krever konsesjon.
- Bidra til mer effektiv bruk av energi i næringslivet og husholdninger gjennom støtteordninger, økt kompetanse og offentlige krav.
- Bruke innkjøpsmakten i stat og kommune til å utvikle og ta i bruk ny teknologi for utslippsfrie ferger og hurtigbåter, og legge til rette for overføring av gods fra vei til sjø.
- Bruke innkjøpsmakten i stat og kommune til å etterspørre klimavennlige bygg og byggeplasser.
- Gjennomføre nasjonal satsing for at alle skal ha lik rett til en digital hverdag gjennom høyhastighets bredbånd og mobilnett.

- Legge til rette for at det bygges ut ladestasjoner for nullutslippskjøretøy i kommuner som i dag mangler dette.
- Bruke det offentliges muskler aktivt for å skape et marked for ny teknologi som gjør det mulig å kommersialisere el-fly på kortbanenettet.

9. Mineraler for framtidas teknologi og samfunn

Det grønne skiftet vil kreve tilgang på metalliske mineraler. Norge har betydelige mineralressurser på land og til havs. Industrisamfunn som på Røros, Løkken, Malm og Skorovatn har gjennom sin rike historie lagt grunnlag for å skape ledende kompetansemiljøer innen bergverks- og subseaindustri. Økt internasjonal etterspørsel etter mineraler og metaller gjør dette til en framtidsnæring med stort eksportpotensiale for Norge. Arbeiderpartiet vil kartlegge og legge til rette for økt utvinning av mineraler og redusert usikkerhet for ny virksomhet, samtidig som vi sikrer god miljøforvaltning. Det må til en langt sterkere nasjonal politikk for å fornye bergverkskompetansen, sikre ny drift uten skader på miljøet og ivareta nasjonal styring på bergverksressursene.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Vurdere etablering av et hel- eller deleid statlig mineralselskap som kan bidra til langsiktig og bærekraftig utvikling av næringen.
- Kartlegge potensialet for ny bergverksdrift i Trøndelag.
- Legge til rette for forskning og utvikling av ny teknologi som gjør det mulig med miljøvennlig bergverksdrift som sikrer god vannkvalitet og utslippsfrie deponier av avgangsmasser.
- Legge til rette for elektrifisering av gruvedrift og gjenvinning av mineraler i Trøndelag.
- Utarbeide en industriplan for Norskehavet der mineralnæringen ses i sammenheng med andre eksisterende og fremvoksende havnæringer.
- Satse på miljøer innen subsea-teknologi, blant annet for å utvikle en bærekraftig utvinning av mineraler og edelmetaller på havbunnen.

10. Bærekraftig reiseliv

Trøndelag byr på mangfoldige reiseopplevelser for både norske og utenlandske turister. Reiselivet er gjennom de siste tiårene vokst til å bli en av de største vekstnæringene i regionen. Men som i resten av landet bidro koronapandemien til at reiselivsnæringen ble svært hardt rammet. Store deler av næringen vil ha behov for betydelig hjelp for å komme seg på beina igjen. Samtidig har deler av næringen opplevd økning i aktiviteten da mange nordmenn valgte å ta ferien hjemme i fjor, og ventes å gjøre det samme i år. Arbeiderpartiet mener det er behov for en egen næringsstrategi for reiselivet der bærekraft og lokal verdiskaping står i fokus. Den økonomiske krisen som er skapt av pandemien er ikke over den dagen smitteverntiltakene endelig kan fjernes. For næringer som reiseliv, uteliv, servering og kultur vil det ta lang tid å komme tilbake til normalen. Luftfarten spiller en viktig rolle for reiselivsnæringen i Trøndelag. For å sørge for at luftfarten også i framtida bidrar til verdiskaping og lokale ringvirkninger er det behov for en strategi som vektlegger seriøse arbeidsforhold og miljø.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Stille opp med målrettede og langsiktige tiltak for reiselivet i Trøndelag gjennom for eksempel Innovasjon Norge.
- Utarbeide en egen næringsstrategi for reiselivet i Trøndelag med fokus på bærekraftig utvikling, helårlige arbeidsplasser og lokal verdiskaping i fokus.
- Sikre lokal verdiskaping ved å legge til rette for at kommuner kan innføre besøksbidrag.
- Lage en nasjonal strategi som sikrer en seriøs og bærekraftig luftfart.

